

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van
29 november 2022

Kenmerk
Z/22/052765 / D/22/078674

Portefeuillehouder
Victor Molkenboer

Portefeuille
Algemeen bestuurlijke zaken

Opsteller
Dros, Jacqueline

Onderwerp
Schriftelijke vragen art. 42 RvO van Progressief Woerden inzake Woerden ook Regenbooggemeente

Beantwoording van de vragen

1. Wat is bekend over het eerder al dan niet tekenen van een intentie als gemeente Woerden om Regenbooggemeente te willen zijn?

Op 12 oktober 2018 hebben 55 Regenbooggemeenten een intentieverklaring getekend met het ministerie van OCW. Het ministerie heeft in 2018 besloten alleen met de G50 deze samenwerking aan te gaan (èn met de gemeenten die voor 12 oktober 2018, in een eerdere projectperiode, een intentieverklaring met OCW hadden ondertekend). Andere gemeenten komen niet in aanmerking voor subsidie van OCW op dit onderwerp. Woerden heeft de uitnodiging in 2018 niet ontvangen omdat Woerden niet tot de G50 behoort. Het is wel zo dat iedere gemeente zichzelf tot Regenbooggemeente kan uitroepen en LHBTIQ+ beleid kan ontwikkelen. Dit wordt ook gestimuleerd.

2. Is het college het met Progressief Woerden eens dat onze gemeente ook een Regenbooggemeente zou moeten zijn? Ook gezien alles wat er al in onze gemeente gebeurt als het gaat om Regenboogbeleid?

Gezien de ondertekening van het Regenboogstembusakkoord in 2022 door een meerderheid van de raad (Woerden behoorde tot de top 5 gemeenten die het akkoord in aanloop naar de verkiezingen van 2022 hebben ondertekend) zou de tijd daar nu rijp voor kunnen zijn. In de bijlage de Regenboogmonitor (D/22/81343) waarin een vergelijking met 2018 is te zien.

Iedere gemeente kan zichzelf uitroepen tot Regenbooggemeente. Om (zelfbenoemd) Regenbooggemeente te willen zijn betekent echter ook dat er in die betreffende gemeente actief wordt ingezet op Regenboogbeleid. In het bestuursakkoord zijn hierover geen specifieke inspanningen opgenomen.

3. Welke stappen denkt het college te kunnen zetten om ook als Woerden Regenbooggemeente te worden en mee te doen aan de voortzetting van het Regenbooggemeentebeleid en daarmee gebruik te kunnen maken van de extra rijksmiddelen?

Regenboogbeleid is onderdeel van inclusie, in Woerden: Iedereen doet mee!. Uit de begrotings-raad van 17 november jl. is duidelijk geworden dat er 30.000 euro beschikbaar is voor het onderwerp inclusie. Inclusie omvat een breed spectrum aan onderwerpen, LHBTIQ+ beleid is daar één van. De stappen die genomen moeten worden om Woerden uit te roepen tot Regenbooggemeente kunnen naar aanleiding van een burgerinitiatief, op initiatief van de gemeenteraad of via de portefeuillehouder genomen worden.

In de toegezegde raadsinformatiebrief zal aangegeven worden hoe Iedereen doet mee! verder vorm krijgt en welke onderwerpen actief worden opgepakt.

Vanuit de rijksoverheid worden extra middelen beschikbaar gesteld voor Regenboogbeleid. De voortzetting van de financiële bijdrage geldt echter alleen voor de gemeenten die op dit moment in de samenwerking zitten. Daarnaast

worden gemeenten inhoudelijk ondersteund door Movisie. Op dit moment wordt er door de rijksoverheid bekeken of er ook inhoudelijke steun kan worden geboden aan gemeenten die nog niet in de samenwerking zitten maar wel ambities hebben om LHBTIQ+ beleid uit te voeren.

Bijlagen

Vragen Rvo D/22/078675

Regenboogmonitor 2018-2022 D/22/81343

Schriftelijke vragen – Woerden ook Regenbooggemeente

Inleiding

In het AD van 25 oktober stond een artikel (zie bijlage) over Regenbooggemeenten in het Groene Hart. Vermeld werd dat Woerden de intentieverklaring Regenbooggemeente niet zou hebben ondertekend. Ook werd genoemd dat er jaarlijks 1,24 miljoen beschikbaar komt voor een voortzetting van Regenbooggemeentebeleid.

Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college:

1. Wat is bekend over het eerder al dan niet tekenen van een intentie als gemeente Woerden om een Regenbooggemeente te willen zijn?
2. Is het college het met Progressief Woerden eens dat onze gemeente ook een Regenbooggemeente zou moeten zijn? Ook gezien alles wat er al in onze gemeente gebeurt als het gaat om Regenboogbeleid?
3. Welke stappen denkt het college te kunnen zetten om ook als Woerden Regenbooggemeente te worden en mee te doen aan de voortzetting van het het Regenbooggemeentebeleid en daarmee gebruik te kunnen maken van de extra rijksmiddelen?

Coby Franken, Progressief Woerden

ACHTERGROND 'DOE IETS AAN DE VEILIGHEID, GEEF VOORLICHTING OP SCHOLEN'

Regenbooggemeenten zijn dun gezaaid in Groene Hart

Ondanks discriminatie van lhbt'ers, beloven maar twee steden in het Groene Hart onder de noemer 'Regenbooggemeente' de acceptatie te verbeteren. De rest probeert het op eigen houtje óf doet vrijwel niets.

Florine Nesselaa
Groene Hart

Zoveel keus hebben de meeste gemeenten in het Groene Hart niet. Of ze nu Regenbooggemeente willen zijn of niet, alleen zo'n vijftig gemeenten die door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) zijn uitgekozen mogen officieel die titel op zich nemen na het tekenen van een intentieverklaring. Zij ontvangen een financiële bijdrage van het rijk.

Gouda mag zich met het zetten van een handtekening sinds 2018 Regenboogstad noemen, Alphen volgde een jaar later. Daarmee zijn het de enige twee gemeenten in het Groene Hart die in aanmerking komen voor subsidie en op deze manier kunnen aangeven zich actief in te zetten voor de acceptatie, emancipatie en veiligheid van lhbt'ers.

'Smoesjes'

Dat betekent niet dat de rest niets kan doen. Zij kunnen zichzelf uitroepen tot Regenbooggemeente of zelfstandig een lhbt-beleid ontwikkelen. Geen enkele van de overige tien gemeenten is overigens zelfbenoemd Regenbooggemeente.

De Krimpenerwaard heeft daarnaast nog helemaal geen beleid voor lhbt'ers. Waddinxveen heeft wel een inclusiebeleid, maar ook dit is niet

speciaal gericht op lhbt'ers. Het gaat om een beleid 'waarin centraal staat dat iedereen meedoet in de samenleving'. Datzelfde geldt voor Zuidplas, dat stelt niet van plan te zijn Regenbooggemeente te worden, omdat wordt ingezet op 'inclusief beleid' waarbinnen ruimte is voor iedereen en uitzonderingen niet nodig zijn.

Een rare denkwijze en een smoesje om niets te hoeven doen, noemt Philip Tijsma van het COC een beleid dat niet speciaal is gericht op lhbt'ers omdat uitzonderingen niet nodig zouden zijn. „Zie bijvoorbeeld de regenboog-aanvoersband en lhbt'ers die klappen krijgen: een ex-

tra stapje is hard nodig. Ik kan zo'n beredenering niet goed begrijpen.”

Haarvaten

Om verandering te bereiken, is het belangrijk dat het emancipatiebeleid doordringt tot in de haarvaten van de samenleving, stelt Tijsma. Het Regenbooggemeentebeleid is volgens hem een belangrijk middel om dat te bereiken. „Het gewenste resultaat is dat gelijkheid ontstaat. Maar dat is nog niet behaald en daarom moeten we voor sommige groepen wat meer doen, zoals lhbt'ers. Doe iets aan de veiligheid, geef voorlichting op scholen en organiseer activiteiten voor kwetsbare lhbt-groepen. Met alleen

▲ Een eerdere roze zaterdag in Gouda.

FOTO SANDRA ZELSTRA

1.240.000

■ Minister Robbert Dijkgraaf (emancipatie) gaat door met het Regenbooggemeentebeleid, maakte hij afgelopen week bekend. Hij stelt daarvoor tot en met 2026 jaarlijks 1,24 miljoen euro beschikbaar.

Met alleen een regenboogzebrapad ben je er echt nog niet
– Philip Tijsma

een regenboogzebrapad ben je er echt nog niet. Het gaat erom dat je echt iets doet. Als gemeenten dat op eigen houtje kunnen, is dat al mooi.”

In Oudewater zijn plannen voor zo'n regenboogzebrapad. Verder heeft ook deze gemeente geen speciaal beleid voor lhbt'ers. Montfoort stelt geen regenbooggemeente te zijn, maar wel te 'acteren als eenje'. De stad heeft een 'Actieprogramma lhbt-emancipatie' en 'neemt lhbt op in de beleidsdocumenten'. Maar ook hier geldt de slogan: 'wij vinden het vooral belangrijk mee te geven dat iedereen mag zijn wie het wil zijn.' Woerden heeft de intentieverklaring niet ondertekend en heeft zichzelf officieel geen regenbooggemeente genoemd. Wel is vanuit de werkgroep Coming Out samen met de gemeente een regenboogactieplan opgesteld. In alle gemeenten wapperde op Coming Out Day, 11 oktober, de regenboogvlag.

Wat levert het op om wél een Regenbooggemeente te zijn?

Alphen heeft een speciaal plan van aanpak ontwikkeld met een veertigtal acties.

„We zien dat men elkaar nu beter weet te vinden en sneller verbanden legt met de lhbt-gemeenschap bij reguliere activiteiten. Bijvoorbeeld lhbt-gereleerde films in het Filmhuis, lhbt-activiteiten in de bibliotheek of maandelijkse etentjes voor onze inwoners vanuit de regenboogalliantie Alphen die goed bezocht worden. Verder houden we in onze communicatie rekening met genderneutraal taalgebruik en hebben we speciaal voor het regen-

boogbeleid beeldmateriaal ontwikkeld”, vertelt een woordvoerder. Gouda heeft in 2019 is een beleidsplan opgesteld: het Regenboogplan. Het lhbt-beleid is onderdeel van het bredere inclusie-beleid. „Er wordt veel gedaan in Gouda aan de acceptatie en de zichtbaarheid van lhbt'ers. Zo worden jaarlijks verschillende activiteiten door maatschappelijke groepen georganiseerd in de stad. Educatieve pakketten en gastlessen zijn ontwikkeld voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs”, stelt een woordvoerder.

In 2022 hebben middelbare scholieren activiteiten georganiseerd vanuit de diverse Gender and Sexuality Alliances (GSA's) op middelbare scholen in de stad, om daarmee de sociale veiligheid voor lhbt-scholieren te vergroten. „Er wordt gewerkt aan inclusieve communicatie vanuit de gemeente. Via gemeentelijke websites, folders en andere uitingen van de gemeente blijkt dat lhbt'ers vanzelfsprekend burgers van de gemeente zijn. Lhbt'ers zijn opgenomen in de reguliere, lokale monitoring op het gebied van gezondheid, welzijn en veiligheid.”

REGENBOOG MONITOR 2021

Publicatie:
20 april 2022

Voortgangsrapportage naar aanleiding van
Regenboog Stembusakkoorden 2018
COC MIDDEN-NEDERLAND

DISCLAIMER

De Regenboogmonitor 2021 van COC Midden-Nederland is met zorg samengesteld. Aangezien wij enkel gebruik kunnen maken van openbare bronnen en/of informatie die ons is toegezonden, kan het voorkomen dat informatie onvolledig, onjuist of niet meer actueel wordt weergegeven. Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten ontleend worden. Het gebruiken van de informatie uit de Regenboogmonitor 2021 is enkel toegestaan met bronvermelding.

VOORWOORD

Met trots presenteert het bestuur van COC Midden-Nederland u vandaag de eindevaluatie van de Regenboogmonitor 2018-2021.

Het is de eerste editie waarin we volledig terugblikken naar de afgelopen vier jaren, waarbij wij álle gemeenten in ons werkgebied hebben onderzocht. Dit betreft dus zowel gemeenten waarin het Regenboog Stembusakkoord in 2018 is ondertekend als gemeenten waarin dit niet is gebeurd.

We hebben ons best gedaan een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van de huidige situatie per gemeente voor wat betreft de uitrol en de acties naar aanleiding van de akkoorden uit 2018. Hebben de ondertekenaars zich gehouden aan de afspraken uit het akkoord en zijn zij ermee aan de slag gegaan? Waar zullen gemeente de komende vier jaar een tandje bij moeten zetten? Was de tussentijdse beoordeling uit 2019 een reden voor meer actie of juist niet? Wat heeft het Regenboog Stembusakkoord 2018 opgeleverd?

Met een enorm enthousiasme kijken wij uit naar de inzet in de komende vier jaren, want in 2022 is een record aan Regenboog Stembusakkoorden in ons werkgebied gesloten én hebben wij bijzonder veel nieuwe ondertekenaars mogen ontmoeten!

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 heeft het bestuur van COC Midden-Nederland in anderhalve maand alle 35 gemeenten in ons werkgebied benaderd en bezocht voor de ondertekening van het vernieuwde Regenboog Stembusakkoord 2022. Deze zijn dan ook met veel liefde en passie door de deelnemende politieke partijen ondertekend. Alleen in gemeente Bunschoten is geen akkoord gesloten. Geen van de deelnemende partijen wilde het akkoord ondertekenen.

Onze dank gaat uit naar alle ondertekenaars van het akkoord in 2018 en het vernieuwde akkoord in 2022. We zien de Regenboog Monitor als een aanmoediging en een herinnering aan de handtekening die is gezet in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Inmiddels zijn we in een aantal gemeenten al uitgenodigd en actief om te adviseren en ondersteunen bij de uitrol van de akkoorden en/of onderdelen daarvan. Ook in de andere gemeenten zouden we dit graag doen, staan wij klaar om u verder te helpen en samen met u te werken aan een divers en inclusief beleid in een gemeente waarin iedereen telt! NB: Deze helpende hand geldt natuurlijk ook voor partijen/gemeenten die niet getekend hebben.

U kunt ons per e-mail bereiken via bestuur@cocmiddennederland.nl en/of via onze website (www.cocmiddennederland.nl).

We wensen u veel leesplezier!

Met vriendelijke groet namens het bestuur,

Laura van Nieuwenhuijze
Voorzitter COC Midden-Nederland

WERKWIJZE

COC Midden-Nederland heeft net als voorgaande jaren een beoordeling per gemeente uitgevoerd om te komen tot de Regenboog Monitor 2021. In deze monitor wordt beoordeeld in welke mate gemeenten tot en met 2021 bijdragen aan de acceptatie, emancipatie en kansgelijkheid van LBHTIQ+ mensen. In tegenstelling tot de eerder uitgebrachte monitors zijn de verschillende onderdelen waarop gemeenten beoordeeld worden afzonderlijk in kaart gebracht. Dit betreft de volgende onderdelen:

- de in het coalitie-/collegeprogramma beschreven plannen voor de LBHTIQ+;
- de doeltreffendheid van **ambtelijke uitvoering** in het belang van de LBHTIQ+;
- de wijze waarop **verantwoording** hieromtrent wordt afgelegd en uitvoer wordt gemonitord;
- de mate waarin het belang van de LBHTIQ+ **actueel** is/geagendeerd staat; en
- de mate waarin het belang van de LBHTIQ+ blijkt uit **uitingen**/via verschillende media.

Deze vijf onderdelen worden afzonderlijk beoordeeld. De totaalscore per gemeente wordt gebaseerd op de score per onderdeel. Hierbij wegen de onderdelen *ambtelijke uitvoer*, *actualiteit* en *uitingen* zwaarder dan de andere twee onderdelen, omdat dit verder gaat dan uitgesproken intenties dan wel jaarlijkse monitoring en daadwerkelijke acties/(be)handelingen betreft.

Daarnaast wordt bij de beoordeling rekening gehouden met de uitgesproken intenties door en afgesproken samenwerking tussen politieke partijen voor het belang van de LBHTIQ+ bij de ondertekening van de Regenboog Stembusakkoorden. In deze monitor betreft het nog het in 2018 al dan niet getekende akkoord. Logischerwijs wordt van gemeenten met een relatief groot aantal raadsleden dat getekend heeft meer verwacht en van gemeenten waar het aantal raadsleden dat getekend heeft relatief klein is minder. Overigens is in **Bijlage 03** onder de *Bijlagen* ook het resultaat van de Regenboog Stembusakkoorden 2022 opgenomen.

In **Bijlage 01** onder de *Bijlagen* is een nadere toelichting op de verschillende beoordeelde onderdelen gegeven en zijn de verschillende mogelijke scores uiteengezet. En in **Bijlage 02** onder de *Bijlagen* is een totaaloverzicht van de uitgevoerde beoordeling opgenomen.

Voor de beoordeling zijn gemeentelijke websites, vergaderstukken en -agenda's, (regionale en) sociale media, tips en aanwijzingen van inwoners en kennis en ervaringen van COC Midden-Nederland met de verschillende gemeenten gebruikt.

NB: Het werkgebied van COC Midden-Nederland is in de afgelopen jaren aan verandering onderhevig geweest. Zo is gemeente Barneveld sinds 2022 toegevoegd aan het werkgebied en zijn de gemeenten Weesp (als gevolg van herindeling) in 2021 en Culemborg in 2020 overgegaan naar het werkgebied van een andere lid-vereniging onder COC Nederland.

RESULTATEN

Regenboogmonitor 2021

Het totale werkgebied van COC Midden-Nederland wordt in de Regenboogmonitor 2021 beoordeeld met een *voldoende*. Deze totaalscore is gelijk aan die in de Regenboogmonitor 2019 (waarin de gemeenten over de jaren 2018 tot en met 2019 werden beoordeeld).

Zoals onder *Werkwijze* aangegeven staat, is de beoordelingssystematiek om te komen tot deze score gewijzigd ten opzichte van die in vorige monitors. Dit maakt dat de score in deze monitor niet zuiver vergelijkbaar is met de score van de vorige monitor. Hieronder is op het niveau van het totale werkgebied de totaalscore per beschreven onderdeel conform de nieuwe systematiek weergegeven.

WERKGEBIED COC MIDDEN-NEDERLAND	COALITIE-/COLLEGE PROGRAMMA	AMBTELIJKE UITVOERING	VERANTWOORDING	ACTUALITEIT	UITINGEN	BEOORDELING TOTAALSCORE	TOTAALSCORE VORIGE MONITOR
Totaal werkgebied	beperkt	gemiddeld	beperkt	uitvoerig	neutraal/enkele uiting	voldoende	voldoende

De 35 beoordeelde gemeenten verschillen in veel opzichten van elkaar. Daarom is niet altijd de ene gemeente met de andere gemeente te vergelijken. In deze monitor zijn de gemeenten op basis van inwoneraantallen wel in drie categorieën verdeeld, te weten gemeenten met meer dan 100.000 inwoners (grote gemeenten), gemeenten met een inwoneraantal tussen de 50.000 en 100.000 (middelgrote gemeenten) en gemeenten met minder dan 50.000 inwoners (kleine gemeenten). Hieronder zijn de scores per onderkende categorie weergegeven.

INWONERAANTAL GEMEENTE	COALITIE-/COLLEGE PROGRAMMA	AMBTELIJKE UITVOERING	VERANTWOORDING	ACTUALITEIT	UITINGEN	BEOORDELING	VORIGE BEOORDELING
Meer dan 100.000	ambitieuw	intensief	uitvoerig	zeer uitvoerig	inclusief/meer uitingen	goed	goed
50.000 tot 100.000	beperkt	gemiddeld	beperkt	uitvoerig	neutraal/enkele uiting	voldoende	matig
Tot 50.000	niet	beperkt	niet	beperkt	neutraal/enkele uiting	matig	matig

De totaalscores per categorie blijven ongeveer gelijk, behoudens de verbeterde score voor de middelgrote gemeenten van *matig* naar *voldoende*. Zaken die desondanks opvallen:

- In een vijftal gemeenten heeft een grote meerderheid binnen de coalitie het Regenboog Stembusakkoord 2018 getekend, maar heeft dit zich niet vertaald in ambities in de coalitie-/collegeprogramma's. In twee gemeenten, Stichtse Vecht en De Ronde Venen, heeft zelfs 100% van de coalitie het akkoord ondertekend, maar is niets hiervan in het programma opgenomen. Daarentegen heeft gemeente Huizen uitgebreid aandacht hieraan besteed in het collegeprogramma, terwijl de ondertekenaars binnen de coalitie ruim in de minderheid zijn;
- De ambtelijke uitvoer was in sommige gemeenten minder dan verwacht op basis van de in het college-/coalitieprogramma opgenomen ambities, zoals de gemeenten Gooise Meren en Houten, of op basis van het aantal ondertekenaars in de coalitie, zoals de gemeenten Houten en De Ronde Venen. In andere gemeenten was dit juist verrassend positief te noemen, zoals in de gemeenten Veenendaal, Woerden en Leusden;
- Zeker bij de kleine en middelgrote gemeenten wordt geen/weinig energie gestopt in de verantwoording ten aanzien van hetgeen ondernomen in het belang van de LHBTIQ+. Geen enkele gemeente heeft KPI's of iets dergelijks gedefinieerd om de doeltreffendheid van hun beleid/acties te monitoren. Het feit dat in een groeiend aantal gemeenten diversiteit/inclusie/de belangen van LHBTIQ+ wel een onderdeel zijn van de jaarlijkse verantwoording is een mooi gegeven;
- De belangen van de LHBTIQ+ hebben in bijna het gehele werkgebied van COC Midden-Nederland vaker en/of überhaupt op de agenda gestaan en zijn inhoudelijker/uitgebreider/inclusiever behandeld. Slechts nog in een paar gemeenten wordt er niet in openbare vergaderingen inhoudelijk over dit thema gesproken. Voor bepaalde gemeenten, gezien de ondertekening van het stembusakkoord, valt dit tegen, zoals de gemeenten Rhenen, Stichtse Vecht en De Ronde Venen;

— Slechts in een drietal gemeenten wordt op geen enkele manier steun of blijk van acceptatie van de LHBTIQ+ vanuit de gemeente geuit: Bunschoten, Lopik en Scherpenzeel. Voor een aantal gemeenten benoemen we de aandacht voor diversiteit en inclusiviteit via de gemeentelijke website, gehanteerde formulieren, nieuwjaarspeeches etc., zoals bij de gemeenten Utrecht, Amersfoort en Hilversum.

De gedetailleerde beoordeling per gemeente op de verschillende onderdelen is opgenomen onder de *Bijlagen*, **Bijlage 02**.

Zoals eerder aangegeven is de wijze van beoordelen gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Hiermee is getracht de kwaliteit van de beoordeling en het eerlijke vergelijk tussen gemeenten te vergroten. Deze rapportage voorziet dus niet in een goed vergelijk met voorgaand jaar, maar wel met de gemeenten onderling. Daarnaast geldt deze monitor als een goede nulmeting voor de nieuwe raadsperiode die eind maart 2022 is gestart.

Regenboog stembusakkoorden 2022

Zowel het aantal partijen dat het Regenboog Stembusakkoord heeft getekend als het aantal zetels van de tekenende partijen in de gemeenteraad is in 2022 toegenomen ten opzichte van 2018! Dit geldt ook als de gemeenten waar COC Midden-Nederland niet is langsgegaan in 2018 buiten beschouwing gelaten worden. Hieronder zijn de totalen voor de grote gemeenten, middelgrote gemeenten en kleine gemeenten en het totaal van het werkgebied van COC Midden-Nederland op een rij gezet.

INWONERAANTAL	JAAR	AANTAL	ZETELS
Meer dan 100.000	2018	17	83,3%
	2022	21	↑ 84,5% ↑
50.000 tot 100.000	2018	50	54,3%
	2022	67	↑ 67,5% ↑
Tot 50.000	2018	45	24,5%
	2022	87	↑ 57,2% ↑
Totalen	2018	112	40,7%
	2022	175	↑ 63,8% ↑

Bovenstaande resultaten zijn een prachtige ontwikkeling. In meerderheid wordt de intentie uitgesproken en ondertekend om zich in te spannen voor de belangen van de LHBTIQ+ in de omgeving. De verwachting is dan ook dat in de komende vier jaar veel mooie ontwikkelingen binnen gemeenteland te zien zullen zijn. Onder de *Bijlagen* zijn de resultaten per gemeente van de Regenboog Stembusakkoorden 2022, afgezet tegen de resultaten van 2018, opgenomen (**Bijlage 03**). De volgende zaken vallen op:

- In de gemeenten Bunnik en Wijdereen heeft de voltallige gemeenteraad (100%) het Stembusakkoord ondertekent. In de gemeenten Baarn, Gooise Meren, Hilversum, Houten, Leusden en Montfoort is het aantal tekenende partijen met (meer dan) 100% toegenomen, in gemeente Huizen is dit zelfs 200%;
- Het totale aantal ondertekenaars is gestegen van 112 in 2018 naar 175 in 2022. Van deze stijging van 63 betreffen er 42 op gemeenteniveau actieve landelijke partijen en dus 21 lokale partijen. De stijging van het aantal tekenende lokale afdelingen van landelijke partijen per partij is de volgende:
 - CDA tekende in 2018 in 10 gemeenten en in 2022 in 25 gemeenten, wat een stijging van 15 is;
 - Het aantal lokale VVD afdelingen dat tekende steeg van 12 in 2018 met 14 naar 26 in 2022;
 - ChristenUnie tekende in 2022 mee in 6 gemeenten, wat een stijging van 5 is ten opzichte van 2018 (1);
 - Ten opzichte van 20 gemeenten in 2018 tekende D66 in 4 gemeenten meer mee in 2022 (24); en
 - De volgende partijen hebben aandeel in het overige deel van de stijging: Partij voor de Dieren +2; Partij van de Arbeid/GroenLinks/lijstverbinding PvdA-GL +1; BIJ1 +1; VOLT +1 en PVV -1. BIJ1 en VOLT tekenen voor het eerst mee en de PVV tekende in 2018 wel maar in 2022 niet mee;
- In gemeente Laren nam het aantal tekenende partijen af, maar steeg het aantal zetels van de tekende partijen;

- In gemeente Bunschoten werd zowel in 2018 als in 2022 door geen enkele partij meegetekend; en
- In de gemeenten Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden en Zeist nam zowel het aantal partijen dat het stembusakkoord tekende als het aantal zetels in de Raad van de tekenende partijen af.

Wanneer de gemeenten die nieuw in of niet langer in het werkgebied van COC Midden-Nederland zijn en de gemeenten waar COC Midden-Nederland in 2018 niet langs geweest is voor de ondertekening van het Regenboog Stembusakkoord gefilterd worden, ontstaat het volgende beeld:

INWONERAANTAL	JAAR	AANTAL	ZETELS
Meer dan 100.000	2018	17	83,3%
	2022	21 ↑	84,5% ↑
50.000 tot 100.000	2018	50	54,3%
	2022	65 ↑	73,0% ↑
Tot 50.000	2018	45	33,3%
	2022	71 ↑	61,4% ↑
Totale	2018	112	47,7%
	2022	157 ↑	68,8% ↑

Hieruit blijkt dat het akkoord niet alleen door meer partijen wordt ondertekend, maar dat de ondertekenaars op totaalniveau in zetelaantal gestegen zijn.

Al in 2022 (en nog voor coalities formeel gevormd zijn) wordt initiatief genomen vanuit partijen in gemeenten richting COC Midden-Nederland in voorbereiding op de coalitie-onderhandelingen, maar ook in voorbereiding op de komende raadsperiode. Daarnaast zijn begin 2022 afspraken tussen de gemeenten Utrecht en Amersfoort en provincie Utrecht ondertekend, welke zich verenigd zullen gaan richten op (de jongeren in) het onderwijs. En, gezien de resultaten van de stembusakkoorden in 2022, zal dit nog maar het begin zijn van een veel grotere ontwikkeling in het belang van de LHBTIQ+!

Provincie Utrecht

In deze monitor wordt ook provincie Utrecht als overheidsorgaan beoordeeld. Na de verkiezingen in 2019 hadden de ondertekenaars 45% van de zetels. In de coalitie heeft 65% het stembusakkoord getekend. Hieronder is ook voor provincie Utrecht de beoordeling op onderdelen over de periode tot en met 2021 weergegeven.

NAAM PROVINCIE	COALITIE-PROGRAMMA	AMBTELIJKE UITVOERING	VERANTWOORDING	ACTUALITEIT	UITINGEN	BEOORDELING	VORIGE BEOORDELING
Utrecht	niet	niet	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	slecht	voldoende

De (uitslag van de) verkiezingen in 2023 zullen van invloed zijn op de resultaten in de volgende monitor. Daarnaast wordt vanuit de provincie (ook zichtbaar) meer aandacht besteed aan de belangen van de LHBTIQ+. De hiervoor genoemde afspraken met de gemeenten Utrecht en Amersfoort in 2022 zijn hiervan een mooi voorbeeld.

AANBEVELINGEN

Voor de nieuwe raadsperiode die gestart is kunnen de uitkomsten van deze Regenboogmonitor 2021 als een vertrekpunt gebruikt worden. In aanvulling daarop wordt sterk aanbevolen kennis te nemen van bijvoorbeeld de resultaten van de jaarlijkse enquête PinkPanel van Art.1 Midden-Nederland ([PinkPanel 2021](#)) en het onderzoeksrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau over et welzijn, de sociale relaties en de leefstijl van lesbische, homoseksuele en biseksuele jongeren ([Wat maakt het verschil?](#)).

Het gestegen aantal ondertekenaars van het Regenboog Stembusakkoord 2022 en de stijging van het aantal raadszetels van de ondertekenaars beloven mooie ontwikkelingen in het belang van de LHBTIQ+ binnen de gemeenten.

In deze periode van formen zullen de ondertekende intenties vertaald worden in concrete ambities in de coalitie-/collegeprogramma's, waarmee de ambtenarij de komende vier jaar onder aanvoering van de collegeleden en onder toezicht van de Raad met de bijbehorende budgetten aan de slag gaat.

Voorafgaand aan het tekenmoment met het stembusakkoord voor 2022 zijn concrete suggesties voor de uitvoering meegestuurd. Daarnaast raden wij aan om de belangen van de LHBTIQ+ blijvend belangrijk te houden door

- ambities/plannen/doelen in het belang van de LHBTIQ+ op te nemen in het coalitie-/collegeprogramma;
- deze concreet te maken en/of te actualiseren in een Regenboogagenda/Actieplan LHBTIQ+;
- op alle verschillende beleidsterreinen de belangen van de LHBTIQ+ mee te wegen en te beschrijven;
- onderzoek te doen en gesprekken met inwoners te hebben hieromtrent om zo goed mogelijk in te spelen op de lokale behoefte en situatie;
- de belangen van de LHBTIQ+ en het realiseren van doelstellingen vast onderdeel van de jaarlijkse verantwoording te maken en (door bijvoorbeeld KPI's te definiëren) de Raad zo goed mogelijk van stuurinformatie te voorzien;
- frequent deze thematiek en/of onderliggende onderwerpen te agenderen en inhoudelijk te bespreken;
- in uitingen van de gemeente (website, formulieren, sociale media, speeches, maar ook bijvoorbeeld het hijsen van de regenboogvlag) zo divers en inclusief mogelijk te zijn, specifieke informatie te bieden, het belang te onderkennen en/of ontmoeting en evenementen te faciliteren/ondersteunen;
- partners van de gemeenten, zoals zorg- en welzijnsorganisaties, sport- en cultuurverenigingen, scholen en het bedrijfsleven hierin te betrekken en te stimuleren specifiek aandacht te hebben voor de belangen van de LHBTIQ+; en
- lokale initiatieven vanuit de samenleving hieromtrent te stimuleren, te ondersteunen en te promoten.

COC Midden-Nederland denkt graag mee in de totstandkoming en uitvoer van beleid. Van harte deelt COC Midden-Nederland kennis, netwerk en ervaring hierin. Als vrijwilligersorganisatie kan COC Midden-Nederland daarnaast bijvoorbeeld voorlichting, (safe spaces/activiteiten binnen) op de specifieke doelgroepen gerichte werkgroepen en in samenwerking met Art.1 Midden-Nederland een meldplatform voor, informatie over en nazorg bij gevallen van discriminatie-incidenten. bieden.

BIJLAGEN

01 - Toelichting en scores per beoordeeld onderdeel

ONDERDEEL	TOELICHTING	SCORES			
Collegeprogramma	Hoe ambitieuzer de plannen in het collegeprogramma en/of in hoe meer beleidsterreinen plannen in het belang van de LHBTIQ+ opgenomen zijn, hoe hoger de score op dit onderdeel. Hierbij is rekening gehouden met het aantal ondertekenaars van het stembusakkoord dat deel uitmaakt van de coalitie.	ambitueus	uitgebreid	beperkt	niet
Ambtelijke uitvoering	Hoe meer de belangen van de LHBTIQ+ in beleid zijn opgetekend, separaat en/of in verschillende beleidsnotities op onderdelen, en/of concrete acties zijn uitgevoerd, hoe hoger de score op dit onderdeel. Hierbij is rekening gehouden met het aantal ondertekenaars van het stembusakkoord dat deel uitmaakt van de coalitie.	intensief	gemiddeld	beperkt	niet
Verantwoording	Hoe uitvoeriger verantwoording wordt afgelegd op het gebied van de LHBTIQ+ belangen en hoe beter de Raad in staat is te sturen op basis van die informatie (bijvoorbeeld door KPI's), hoe hoger de score op dit onderdeel. Hierbij is rekening gehouden met zowel het aantal ondertekenaars van het stembusakkoord in de Raad als dat deel uitmaakt van de coalitie.	zeer uitvoerig	uitvoerig	beperkt	niet
Actualiteit	Hoe vaker en/of inhoudelijker belangen van LHBTIQ+ op de agenda staan/besproken worden, hoe hoger de score op dit onderdeel. Hierbij is rekening gehouden met zowel het aantal ondertekenaars van het stembusakkoord in de Raad als dat deel uitmaakt van de coalitie.	meer dan jaarlijks	jaarlijks	enkele keer	niet
Uitingen	Hoe neutraler of inclusiever de website, gemeentelijke formulieren, speeches etc. en hoe meer bewuste uitingen van steun (zoals een regenboogvlag), hoe hoger de score op dit onderdeel. Hierbij is rekening gehouden met de omvang van de gemeente en het aantal ondertekenaars van het stembusakkoord dat deel uitmaakt van de coalitie.	inclusief/ meer uitingen	neutraal/ enkele uiting	neutraal/ geen uiting	aanstoot- gevend
Verwachting	Hoe meer raadsleden verhoudingsgewijs het Regenboog Stembusakkoord getekend hebben, hoe meer het belang van LHBTIQ+ onderkend wordt en dus hoe meer verwacht wordt en mag worden in de opvolging van het stembusakkoord.	≥ 80%	50% tot 80%	20% tot 50%	< 20%
Totaalscore	Afhankelijk en op basis van de scores op de bovenstaande vijf onderdelen, al dan niet vermeerderd of verminderd met een factor op basis van de verwachting, wordt de totaalscore voor een gemeente bepaald.	goed	voldoende	matig	slecht

02 - Beoordeling per onderdeel per gemeente

NAAM GEMEENTE	AANTAL INWONERS		STEMBUSAKKOORD		COALITIE-/COLLEGE PROGRAMMA	AMBTELIJKE UITVOERING	VERANTWOORDING	ACTUALITEIT	UITINGEN	BEOORDELING	VORIGE BEOORDELING
			RAAD	COALITIE							
Amersfoort	157.276	9,4%	76,9%	81,0%	uitgebreid	intensief	uitvoerig	meer dan jaarlijks	inclusief/meer uitingen	goed	goed
Utrecht	357.597	21,5%	88,9%	91,7%	ambitieuus	gemiddeld	uitvoerig	meer dan jaarlijks	inclusief/meer uitingen	goed	goed
	514.873	30,9%	83,3%	86,7%	ambitieuus	intensief	uitvoerig	zeer uitvoerig	inclusief/meer uitingen	goed	goed
Gooise Meren	58.055	3,5%	48,4%	60,0%	uitgebreid	beperkt	beperkt	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	slecht
Hilversum	90.831	5,5%	43,2%	50,0%	beperkt	gemiddeld	uitvoerig	jaarlijks	inclusief/meer uitingen	voldoende	goed
Houten	50.146	3,0%	58,1%	86,7%	beperkt	niet	beperkt	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Nieuwegein	63.462	3,8%	42,4%	61,1%	beperkt	gemiddeld	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	voldoende
Stichtse Vecht	64.931	3,9%	78,8%	100,0%	niet	gemiddeld	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	slecht
Veenendaal	66.493	4,0%	36,4%	23,8%	niet	gemiddeld	niet	meer dan jaarlijks	neutraal/enkele uiting	voldoende	matig
Vijfheerenlanden	56.811	3,4%	54,8%	80,0%	niet	beperkt	beperkt	meer dan jaarlijks	neutraal/enkele uiting	matig	voldoende
Woerden	52.299	3,1%	38,7%	15,8%	niet	gemiddeld	beperkt	jaarlijks	neutraal/enkele uiting	voldoende	voldoende
Zeist	64.905	3,9%	87,9%	89,5%	niet	gemiddeld	uitvoerig	jaarlijks	inclusief/meer uitingen	voldoende	voldoende
	567.933	34,1%	54,3%	61,3%	beperkt	gemiddeld	beperkt	uitvoerig	neutraal/enkele uiting	voldoende	matig
Baarn	24.868	1,5%	31,6%	27,3%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Blaricum	11.540	0,7%	20,0%	12,5%	beperkt	niet	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Bunnik	15.191	0,9%	0,0%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	geen
Bunschoten	21.866	1,3%	0,0%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/geen uiting	slecht	geen
De Bilt	43.137	2,6%	48,1%	50,0%	niet	gemiddeld	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	voldoende
De Ronde Venen	44.456	2,7%	81,5%	100,0%	niet	beperkt	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	voldoende
Eemnes	9.247	0,6%	0,0%	0,0%	niet	beperkt	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	geen
Huizen	41.273	2,5%	22,2%	18,8%	uitgebreid	gemiddeld	beperkt	enkele keer	neutraal/enkele uiting	voldoende	voldoende
IJsselstein	34.109	2,0%	26,1%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Laren	11.280	0,7%	13,3%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Leusden	30.401	1,8%	26,1%	30,8%	niet	gemiddeld	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Lopik	14.467	0,9%	13,3%	0,0%	niet	niet	niet	enkele keer	neutraal/geen uiting	slecht	matig
Montfoort	13.917	0,8%	26,7%	37,5%	beperkt	gemiddeld	beperkt	jaarlijks	neutraal/enkele uiting	voldoende	matig
Nijkerk	43.171	2,6%	14,8%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Oudewater	10.230	0,6%	13,3%	25,0%	beperkt	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Renswoude	5.444	0,3%	0,0%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	geen
Rhenen	20.119	1,2%	35,3%	50,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	slecht	matig
Scherpenzeel	9.880	0,6%	0,0%	0,0%	niet	niet	niet	niet	neutraal/geen uiting	slecht	geen
Soest	46.606	2,8%	20,7%	18,8%	niet	niet	niet	niet	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Utrechtse Heuvelrug	49.580	3,0%	62,1%	68,4%	beperkt	beperkt	niet	jaarlijks	neutraal/enkele uiting	matig	voldoende
Weesp	19.738	1,2%	0,0%	0,0%	niet	niet	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	geen
Wijdmeren	24.358	1,5%	0,0%	0,0%	niet	gemiddeld	niet	jaarlijks	neutraal/enkele uiting	voldoende	geen
Wijk bij Duurstede	23.914	1,4%	42,1%	70,0%	niet	beperkt	niet	jaarlijks	neutraal/enkele uiting	matig	matig
Woudenberg	13.362	0,8%	0,0%	0,0%	niet	niet	niet	enkele keer	neutraal/enkele uiting	matig	geen
	582.154	35,0%	24,5%	25,9%	niet	beperkt	niet	beperkt	neutraal/enkele uiting	matig	matig
	1.664.960	100,0%	40,7%	44,1%	beperkt	gemiddeld	beperkt	uitvoerig	neutraal/enkele uiting	voldoende	voldoende

03 - Ondertekening stembusakkoorden per gemeente 2018 en 2022

NAAM GEMEENTE	JAAR	PARTIJEN	ZETELS	GETEKEND DOOR PARTIJEN:													
Amersfoort	2018	7	76,9%	A14	CDA	D66	GL		PvdA	SP	VVD						
	2022	8	↑ 76,9%	→ A14	CDA	D66	GL	LNS	PvdA	PvdD	VVD						
Baarn	2018	3	31,6%			D66	GL		PvdA								
	2022	6	↑ 89,5%	↑ CDA	D66	GL	PvdA	VB	VVD								
Barneveld**	2018	0	0,0%														
	2022	2	↑ 18,2%	↑ PRO98	VVD												
Blaricum	2018	2	20,0%		CDA	D66											
	2022	2	→ 20,0%	→			DBP	PAGL									
Bunnik*	2018	0	0,0%														
	2022	4	↑ 100,0%	↑ CDA	D66	P21	VVD										
Bunschoten*	2018	0	0,0%														
	2022	0	→ 0,0%	→													
De Bilt	2018	5	48,1%		BDB		D66	GL		PvdA	SP						
	2022	6	↑ 70,4%	↑ CDA	D66	GL	LDB	PvdA	SP								
De Ronde Venen	2018	6	81,5%		CDA	D66		L8K	PAGL		SrP	VVD					
	2022	7	↑ 96,3%	↑ CDA	D66	IC	PAGL	RVB	SrP	VVD							
Eemnes*	2018	0	0,0%														
	2022	1	↑ 7,7%	↑ D66													
Gooise Meren	2018	3	48,4%			D66				PvdA	VVD						
	2022	8	↑ 96,8%	↑ CDA	CU	D66	GDP	GL	HvBNM	PvdA	VVD						
Hilversum	2018	4	43,2%			CU		GL	HvH		SP						
	2022	8	↑ 75,7%	↑ CDA	CU	D66	DH	GL	HvH	HLB	SP						
Houten	2018	5	58,1%		CDA	D66	GL				PvdA	VVD					
	2022	9	↑ 93,5%	↑ CDA	CU	D66	GL	HA!	IIH	NH	PvdA	VVD					
Huizen	2018	2	22,2%				GL			PvdA							
	2022	6	↑ 70,4%	↑ CDA	D66	GL	LH	PvdA	VVD								
IJsselstein	2018	3	26,1%			D66	GL		PvdA								
	2022	5	↑ 56,5%	↑ CDA	D66	GL	PvdA	VVD									
Laren	2018	3	13,3%		CDA	D66	GL										
	2022	1	↓ 26,7%	↑ VVD													
Leusden	2018	2	26,1%				PAGL	SP									
	2022	5	↑ 52,2%	↑ CDA	D66	PAGL	SP	VVD									
Lopik	2018	1	13,3%					PvdA									
	2022	1	→ 6,7%	↓ PvdA													
Montfoort	2018	2	26,7%			D66	PAK										
	2022	5	↑ 73,3%	↑ CDA	D66	PAK	LM	VVD									
Nieuwegein	2018	5	42,4%		CDA	D66	GL		LVN	PvdA							
	2022	9	↑ 93,9%	↑ CDA	D66	GL	IB	LVN	PvdA	SP	VSP	VVD					
Nijkerk	2018	1	14,8%						DLPN								
	2022	3	↑ 59,3%	↑ CDA		PRO21	VVD										
Oudewater	2018	1	13,3%			DO											
	2022	3	↑ 73,3%	↑ CDA	DO	VVD											
Renswoude*	2018	0	0,0%														
	2022	1	↑ 18,2%	↑ VVD													
Rhenen	2018	3	35,3%			D66			PCR	PvdA							
	2022	5	↑ 47,1%	↑ CDA	CU	D66	PRGL		PvdA								
Scherpenzeel*	2018	0	0,0%														
	2022	1	↑ 7,7%	↑ PROS													
Soest	2018	4	20,7%			D66	DSN		GL	LTR							
	2022	5	↑ 55,2%	↑ CDA	D66		GGG	GL		VVD							
Stichtse Vecht	2018	9	78,8%		CDA	GL	HVV	LL	LP	M2000	PvdA	SVB	VVD				
	2022	7	↓ 69,7%	↓ CDA	GL			LL			PvdA	SSV	SB	VVD			
Utrecht	2018	10	88,9%		CDA	D66	GL	PvdD	PP	PvdA	SP	S&S	VVD				
	2022	13	↑ 91,1%	↑ BIJ1	CDA	CU	D66	GL	PvdD	PP	PvdA	SU	SP	S&S	VOLT	VVD	

03 - Ondertekening stembusakkoorden per gemeente 2018 en 2022 (vervolg)

NAAM GEMEENTE	JAAR	PARTIJEN	ZETELS	GETEKEND DOOR PARTIJEN:								
Utrechtse Heuvelrug	2018	3	62,1%		D66	OPEN	VVD					
	2022	5	↑ 69,0%	↑	CDA	D66	OPEN	PvdD	VVD			
Veenendaal	2018	6	36,4%		D66	GL	LVD	PvdA	SP	VVD		
	2022	7	↑ 39,4%	↑	CDA	D66	GL	LVD	PvdA	SP	VVD	
Vijfheerenlanden	2018	5	54,8%		CDA	D66	GL	PvdA	VVD			
	2022	4	↓ 38,7%	↓	CDA	D66	GL	PvdA				
Wijdmeren*	2018	0	0,0%									
	2022	7	↑ 100,0%	↑	CDA	CU	D66	DB	DLPW	PAGL	VVD	
Wijk bij Duurstede	2018	4	42,1%			D66	GL		VVD	WNU		
	2022	5	↑ 73,7%	↑	BB	CDA	D66		SWW	VVD		
Woerden	2018	5	38,7%		D66		PW	SP		SW	VVD	
	2022	8	↑ 74,2%	↑	CDA	D66	IBW	PW		SPL	SW	VVD
Woudenberg*	2018	0	0,0%									
	2022	3	↑ 46,7%	↑	GBW	PAGL	VVD					
Zeist	2018	8	87,9%		CDA	D66	GL	NDZ	PvdA	SNU	SP	VVD
	2022	5	↓ 75,8%	↓	CDA	D66	GL			SNU		VVD

* Betreffen gemeenten waar COC Midden-Nederland in 2018 niet langsgeweest voor ondertekening van het Regenboog Stembusakkoord 2018.

** Betreft een gemeente die sinds 2022 nieuw is in het werkgebied van COC Midden-Nederland.

Partijnaam bij gehanteerde afkorting:

A14	Amersfoort 2014	LVN	Lokale Vernieuwing
BB	BurgerBelangen	M2000	Maarsse2000
BDB	Beter De Bilt	NDZ	Nieuw Democratisch Zeist
BIJ1	BIJ1	NH	Natuurlijk Houten
CDA	Christen Democratisch Appèl	OPEN	Progressief Heuvelrug/GroenLinks/PvdA
CU	ChristenUnie	P21	Perspectief 21
D66	Democraten 1966	PAGL	PvdA/GroenLinks
DB	DorpsBelangen	PAK	Progressief Akkoord
DBP	De Blaricumse Partij	PCR	Progressieve Combinatie Rhenen
DH	Democraten Hilversum	PP	PiratenPartij
DLPN	De Lokale Partij Nijkerk	PRGL	Progressief Rhenen/GroenLinks
DLPW	De Lokale Partij Wijdmeren	PRO21	Progressief21
DO	De Onafhankelijken	PRO98	PRO Barneveld/PvdA/D66
DSN	Democraten Soest Natuurlijk	PROS	Progressief Scherpenzeel
GBW	Gemeente Belangen Woudenberg	PvdA	Partij van de Arbeid
GDP	Goois Democratisch Platform	PvdD	Partij voor de Dieren
GGs	Gemeentebelangen Groen Soest	PVV	Partij Voor de Vrijheid
GL	GroenLinks	PW	Progressief Woerden
HA!	Houten Anders!	RVB	Ronde Venen Belang
HLB	Hilversums Lokaal Belang	S&S	Student & Starter
HvBNM	Hart voor Bussum, Naarden, Muiden en Muiderberg	SB	Streekbelangen
HvH	Hart voor Hilversum	SNU	Seyst.Nu
HVV	Het Vechtse Verbond	SP	Socialistische Partij
IB	Ieders Belang	SPL	Splinter
IBW	InwonersBelangen Woerden	SrP	Seniorenpartij
IC	Inwonerscollectief	SSV	Samen Stichtse Vecht
IIH	Inwonerspartij Inwoners Houten	SU	Socialisten Utrecht
L8K	Lijst 8 Kernen	SVB	Stichtse Vecht Beweegt
LDB	Lokaal De Bilt	SW	Sterk Woerden
LH	Leefbaar Huizen	SWW	SamenWerkt Wijk bij Duurstede
LL	Lokaal Liberaal	VB	Voor Baarn
LM	Lokaal Montfoort	VOLT	VOLT
LNS	Lijst Noëlle Sanders	VSP	Verenigde Senioren Partij
LP	Libertaire Partij	VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
LTR	Lijst Tjerk Reijinga	W&D	Woerden & Democratie
LVD	Lokaal Veenendaal	WNU	WijkNU

COC Midden-Nederland
Postbus 117
3500 AC Utrecht

info@cocmiddenederland.nl
www.cocmiddenederland.nl

KvK Utrecht: 30166655
IBAN: NL38INGB0000578523

COC Midden-Nederland is lid van de Federatie COC Nederland.